

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Dato: 13. januar 2006
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2005-733-0013
Dok.: JOK40428

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

Forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v.

(Udvidelse af ordningen vedrørende fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol samt fratagelse af mulighed for udgang ved udeblivelse fra afsoning) (L 86)

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har været sendt til høring hos:

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, præsidenterne for Københavns Byret og for retterne i Odense, Århus, Aalborg og Roskilde, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitechefen, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politiforbundet i Danmark, Dansk Fængselsforbund, Kriminalforsorgsforeningen, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Dansk Socialrådgiverforening, Advokatrådet, Landsforeningen af Beskikkede Advokater, Institut for Menneskerettigheder, Kriminalpolitisk Forening (KRIM), Dansk Retspolitisk Forening og samtlige tjenestesteder under kriminalforsorgen (Anstalten ved Herstedvester, Københavns Fængsler, Sandholmlejren, Statsfængslet i Horsens, Statsfængslet i Jyderup, Statsfængslet i Nyborg, Statsfængslet i Ringe, Statsfængslet i Vridsløselille, Statsfængslet i Midtjylland, Statsfængslet i Møgelkær, Statsfængslet på Kragsskovhede, Statsfængslet på Søbygård, Statsfængslet Renbæk, Statsfængslet ved Horserød, Statsfængslet ved Sdr. Omme, Arresthuset i Assens, Arresthuset i Esbjerg, Arresthuset i Frederikshavn, Arresthuset i

Frederikssund, Arresthuset i Haderslev, Arresthuset i Helsingør, Arresthuset i Herning, Arresthuset i Hillerød, Arresthuset i Hjørring, Arresthuset i Hobro, Arresthuset i Holbæk, Arresthuset i Holstebro, Arresthuset i Kalundborg, Arresthuset i Kolding, Arresthuset i Køge, Arresthuset i Maribo, Arresthuset i Nakskov, Arresthuset i Nykøbing Falster, Arresthuset i Nykøbing Mors, Arresthuset i Næstved, Arresthuset i Odense, Arresthuset i Randers, Arresthuset i Ringkøbing, Arresthuset i Ringsted, Arresthuset i Roskilde, Arresthuset i Rønne, Arresthuset i Silkeborg, Arresthuset i Slagelse, Arresthuset i Svendborg, Arresthuset i Sønderborg, Arresthuset i Tønder, Arresthuset i Vejle, Arresthuset i Viborg, Arresthuset i Vordingborg, Arresthuset i Åbenrå, Arresthuset i Aalborg, Arresthuset i Århus, Kontraktpensionen på Fyn, Pensionen Brøndbyhus, Pensionen Engelsborg, Pensionen Kastanienborg, Pensionen Lyng, Pensionen Lysholmgård, Pensionen på Fanø, Pensionen Skejby, Kriminalforsorgen i Frihed (KIF)(Afdelingen for Samfundstjeneste/Intensiv Overvågning København, Afdelingen i Esbjerg, Afdelingen i Hillerød, Afdelingen i Holstebro, Afdelingen i Kolding, Afdelingen i København, Afdelingen i Københavns amt Nord-øst, Afdelingen i Nordjylland, Afdelingen i Nykøbing Falster, Afdelingen i Randers, Afdelingen i Roskilde, Afdelingen i Sønderjylland, Afdelingen i Vestsjælland, Afdelingen i Viborg, Afdelingen i Århus Nord, Afdelingen i Århus Syd, Afdelingen på Bornholm, Afdelingen på Fyn og Afdelingen på Vestegnen)).

Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i kursiv.

I det følgende henvises bl.a. til ”L 12”, dvs. forarbejderne til den gældende fodlænkeordning, jf. forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol samt begrænset fællesskab for ”negativt stærke” indsatte m.v.)(L 12). L 12 blev fremsat den 23. februar 2005 og vedtaget af Folketinget den 19. maj 2005 som lov nr. 367 af 24. maj 2005 (Folketingstidende 2004-05, 2. samling, tillæg A, s. 426, og Folketingets forhandlinger, s. 305 ff. (1. behandling), s. 2624 ff. (2. behandling) og s. 3176 ff. (3. behandling)).

2. Generelt

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, præsidenterne for Københavns Byret og retterne i Odense, Århus, Aalborg og Roskilde, Dommerforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitechefen, Politidirektøren i København, Advokatrådet, Københavns Fængsler, Statsfængslet i Nyborg, Statsfængslet i Vridsløselille og KIF-afdelingen på Fyn har ikke bemærkninger til lovudkastet.

Dommerfuldmægtigforeningen har anført, at foreningen ikke finder anledning til at fremkomme med en udtalelse til udkastet.

Pensionen Lysholmgård har i sit høringsbrev anført, at høringsbrevet er udarbejdet efter aftale med de pensioner, som ikke selvstændigt har afgivet høringssvar.

3. Udvidelse af fodlænkeordningen

3.1. Generelt

Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører og Institut for Menneskerettigheder har anført, at den foreslåede udvidelse af fodlænkeordningen kan tiltrædes.

Foreningen af Politimestre i Danmark har bl.a. anført, at foreningen som udgangspunkt er af den opfattelse, at en udvidelse af fodlænkeordningen først burde ske, når der er gået længere tid og større erfaring med ordningen er opnået. Foreningen kan imidlertid tilslutte sig, at den gældende ordning som led i regeringens initiativer over for unge kriminelle udvides som foreslået.

Efter Justitsministeriets opfattelse tyder de første erfaringer med fodlænkeordningen på, at ordningen vil være velfungerende, også personalemæssigt og organisatorisk. Det kan oplyses, at 748 dømte færdselslovovertrædere pr. 5. december 2005 havde modtaget et informationsbrev fra Direktoratet for Kriminalforsorgen om deres mulighed for at indgive ansøgning om strafudståelse på bopælen. Heraf havde 376 dømte – svarende til 50 pct. – ansøgt direktoratet om tilladelse dertil.

Pr. samme dato havde Direktoratet for Kriminalforsorgen meddelt 113 tilladelser og 70 afslag. Af de 113 tilladelser var 62 afsoninger iværksat. Heraf var 36 afsoninger på bopælen afsluttet, mens 5 tilladelser var tilbagekaldt (den ene af disse forud for iværksættelsen, mens de fire øvrige tilladelser blev tilbagekaldt efter iværksættelsen, således at de dømte overførtes til fortsat afsoning i fængsel eller arresthus).

På baggrund af det anførte finder Justitsministeriet, at den gældende fodlænkeordning allerede nu som led i regeringens initiativer over for unge kriminelle bør udvides til også at omfatte unge lovovertrædere, der idømmes kortere, ubetingede fængselsstraffe, og som har gode personlige forhold i form af bl.a. bolig og beskæftigelse (arbejde, uddannelse eller lignende).

Dansk Socialrådgiverforening har bl.a. anført, at det efter foreningens opfattelse er vigtigt at skabe alternativer til strafafsoning i fængsel, hvorfor foreningen kan tilslutte sig den foreslåede udvidelse. Samtidig har foreningen dog understreget vigtigheden af, at udvidelsen af fodlænkeordningen ikke må underminere andre afsoningsformer, herunder afsoning i behandlingsinstitution, ligesom udvidelsen ikke må underminere anvendelsen af betingede domme med vilkår om samfundstjeneste. Også **KiF (Afdelingen i Københavns Amt Nord-Øst)** har anført, at det er

vigtigt, at udvidelsen af fodlænkeordningen ikke medfører et skred, således at der fremover afsiges færre betingede domme med vilkår om samfundstjeneste.

Landsforeningen af Beskikkede Advokater har bl.a. anført, at det over for domstolene bør præciseres, at udvidelsen af fodlænkeordningen til også at omfatte dømte, der på gerningstidspunktet ikke var fyldt 25 år, ikke indebærer nogen ændring i praksis vedrørende omfanget af betingede domme med eller uden vilkår om samfundstjeneste.

Som anført under pkt. 2.2.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger vil en person, der ikke opfylder betingelserne i straffuldbyrdslovens § 78 b, få afslag på sin ansøgning om strafudståelse på bopælen, herunder i tilfælde, hvor fuldbyrdsformen som følge af den dømtes forhold ikke findes hensigtsmæssig. Dette medfører, at f.eks. en 16-årig, hvis personlige forhold er af en sådan problematisk karakter, at vedkommende konkret skønnes at være mere egnet til anbringelse på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller i institution i medfør af straffuldbyrdslovens § 78, stk. 2, ikke vil få tilladelse til strafudståelse på bopælen.

Justitsministeriet er endvidere enig med Dansk Socialrådgiverforening og KiF (Afdelingen i Københavns Amt Nord-øst) samt Landsforeningen af Beskikkede Advokater i, at den foreslåede udvidelse af fodlænkeordningen ikke må begrænse anvendelsen af betingede domme (med eller uden vilkår om samfundstjeneste). Ministeriet finder imidlertid ikke, at der med den foreslåede udvidelse foreligger en risiko herfor, idet strafafsoning på bopælen ikke er en strafferetlig sanktion, men derimod udelukkende en alternativ afsoningsform. På den baggrund har Justitsministeriet ikke fundet det nødvendigt i lovforslaget at præcisere over for domstolene, at den foreslåede udvidelse ikke tilsigter at medføre ændringer i praksis vedrørende idømmelse af betingede domme med eller uden vilkår om samfundstjeneste.

Statsfængslet i Jyderup har anført, at det forekommer principielt forkert at lade muligheden for strafafsoning på bopælen bero på, om der er ledig kapacitet i ordningen. Således må de straffuldbyrdsmyndigheder sikre, at den ledige kapacitet er til stede.

Lovforslaget er udformet i overensstemmelse med dette synspunkt.

Som anført under pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger skønnes den foreslåede udvidelse at medføre et behov for at udvide kapaciteten i ordningen med i størrelsesordenen 100 fodlænkepladser.

Dansk Fængselsforbund har anført, at det i lovtekst eller bemærkninger bør anføres, at en del af stillingerne i de KiF-afdelinger, som varetager tilsynet m.v. med personer, som udstår straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol, skal besættes med fængselsfunktionærer. Det er

efter forbundets opfattelse således vigtigt, at fængselsfunktionærer sikres adgang til stillinger, hvor psykisk nedslidning ikke finder sted.

Forbundet har endvidere anført, at man ud fra en generel betragtning er bekymret over, at flere og flere dømte tilbydes alternative afsoningsmuligheder (f.eks. i særlige behandlingsafdelinger, samfundstjeneste eller fodlænker), idet der på fængslernes normale afdelinger i stigende grad bliver tale om placering af de dårligst tilpassede dømte. Denne udvikling øger presset på personalet.

De personalepolitiske spørgsmål, som Dansk Fængselsforbund rejser, bør efter Justitsministeriets opfattelse ikke reguleres i straffuldbyrdelsesloven.

Kriminalforsorgen er opmærksom på de forhold, som Dansk Fængselsforbund peger på, og vil have fokus på udviklingen på dette område.

KiF (Afdelingen i Viborg) har anført, at man finder den foreslåede udvidelse hensigtsmæssig, men at man med fordel kunne overveje at udvide ordningen til personer, der idømmes fængselsstraf i op til 6 måneder. I givet fald kunne – i relevante tilfælde – påbegyndes længerevarende behandlingsforløb. Afdelingen har samtidig anført, at betingede domme med vilkår om samfundstjeneste er den mest hensigtsmæssige sanktion over for personer på mellem 18 og 25 år, og at afdelingen nærer en vis frygt for, at færre personer – på grund af muligheden for strafudståelse på bopælen – af anklagemyndigheden vil blive vurderet egnede til en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Som anført ovenfor vurderes den foreslåede udvidelse af fodlænkeordningen ikke at ville medføre en risiko for, at færre personer fremover vil blive idømt betingede domme med eller uden vilkår om samfundstjeneste, idet strafafsoning på bopælen ikke er en strafferetlig sanktion, men derimod udelukkende en alternativ afsoningsform.

Hvorvidt fodlænkeordningen eventuelt senere bør udvides til at omfatte personer, der er idømt fængselsstraf i indtil 6 måneder, må efter Justitsministeriets opfattelse bl.a. afhænge af de erfaringer, som opnås gennem ordningens anvendelse i praksis.

Det kan oplyses, at fodlænkeordningen vil blive evalueret, når den har været i kraft i nogle år. Evalueringen vil omfatte en undersøgelse af, hvordan de regler i straffuldbyrdelsesloven, der regulerer ordningen med fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol, fungerer i praksis. Evalueringen vil endvidere omfatte bl.a. en undersøgelse af, hvor stor en andel af de dømte, som falder inden for den omfattede personkreds, der faktisk ansøger kriminalforsorgen herom, og hvor stor en del af ansøgerne, der får tilladelse til strafafsoning på bopælen.

Evalueringen vil også omfatte en undersøgelse af, hvor mange af de dømte, der har udstået straf på bopælen, som senere falder tilbage i ny kriminalitet.

KiF (Afdelingen i Nykøbing Falster), KiF (Afdelingen i Århus Nord) har anført, at muligheden for at afsige betingede domme vilkår om samfundstjeneste med fordel kunne udvides frem for at udvide fodlænkeordningen, idet samfundstjenesteordningen har de samme fordele som strafafsoning på bopælen med hensyn til muligheden for at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet m.v.

Spørgsmålet om idømmelse af betingede domme med vilkår om samfundstjeneste er reguleret i straffelovens kapitel 8. Regelsættet blev indføjet i straffeloven ved lov nr. 6 af 3. januar 1992. Om anvendelsesområdet for samfundstjeneste er det i lovforslaget til 1992-lovændringen (lovforslag nr. L 84, jf. Folketingstidende 1991/92, Tillæg A, sp. 1829 ff.), bl.a. anført, at det i det altovervejende antal tilfælde vil være berigelseskriminalitet (bortset fra røveri), der muliggør dom til samfundstjeneste. Det er i bemærkningerne endvidere anført, at det ikke er udelukket at anvende samfundstjeneste i andre sager efter en individuel bedømmelse, men at anvendelsen i sager om vold, røveri, narkotikaforbrydelser m.v. absolut bør have undtagelsens karakter.

Ved lov nr. 230 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven (Udvidet brug af samfundstjeneste og betingede domme med vilkår om alkoholistbehandling for spirituskørsel) blev der indført mulighed for at idømme samfundstjeneste i stedet for kortere ubetingede frihedsstraffe for navnlig spirituskørsel eller promillekørsel. Med lovændringen blev der endvidere lagt op til en øget brug af samfundstjeneste inden for det eksisterende anvendelsesområde. Det fremgår af forarbejderne til den omtalte straffelovsændring, at nedsættelsen af mindstetimetallet for samfundstjeneste fra 40 til 30 timer muliggør, at samfundstjeneste i nogle tilfælde kan anvendes i stedet for kortere frihedsstraffe, men at den praksis, der har dannet sig, hvorefter samfundstjenestens absolutte kerneområde er berigelseskriminalitet bortset fra røveri, bør fortsættes, således at samfundstjeneste i sager om f.eks. vold, røveri, narkotikaforbrydelser m.v. ("varsomhedsområdet") kun anvendes, hvis det efter en konkret, individuel vurdering findes forsvarligt.

Som omtalt ovenfor blev anvendelsesområdet for betingede domme med vilkår om samfundstjeneste i sager vedrørende spirituskørsel indskrænket ved lov nr. 367 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven (sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel m.v.). Det er med denne lovændring bl.a. forudsat, at der som udgangspunkt kun kan idømmes én betinget dom med vilkår om samfundstjeneste i sager om spirituskørsel.

Justitsministeriet finder ikke, at det anvendelsesområde for betingede domme med vilkår om samfundstjeneste, som gælder i dag, jf. ovenfor, bør udvides. Domstolene har med de gældende regler i straffelovens kapitel 8 en vid adgang til efter en konkret vurdering at idømme samfundstjeneste i stedet for en ubetinget frihedsstraf.

KiF (Afdelingen for Samfundstjeneste/Intensiv Overvågning København) har anført, at afdelingen kan tilslutte sig en udvidelse af fodlænkeordningen, men ikke for den foreslåede målgruppe (de 15-25-årige). En socialpædagogisk indsats vil være mere hensigtsmæssig for nogle, mens en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste vil være mere hensigtsmæssig for andre. Fodlænkeordningen bør i stedet udvides til at omfatte alle, der idømmes ubetinget fængselsstraf i indtil 3 måneder, ligesom de indsatte i kriminalforsorgens institutioner, som ikke opfylder betingelserne for tidlig prøveløsladelse i medfør af straffelovens § 40 a, bør få mulighed for at afsone den sidste del af straffen på bopælen under intensiv overvågning og kontrol.

Om baggrunden for afgrænsningen af anvendelsesområdet for den gældende fodlænkeordning er det i L 12 bl.a. anført, at den udvidede anvendelse af ubetingede, relativt korte, fængselsstraffe på færdselsområdet, jf. den ovenfor under pkt. 3.1. omtalte færdselslovændring, efter Justitsministeriets opfattelse gør det hensigtsmæssigt at påbegynde anvendelsen her i landet af en fodlænkeordning. Også i Sverige, hvor fodlænkeordningen har eksisteret i ca. 10 år, udgør færdselslovovertrædere langt den største enkeltgruppe af de dømte, der meddeles tilladelse til strafudståelse på bopælen med elektronisk fodlænke m.v.

Justitsministeriet finder ikke på nuværende tidspunkt, at der bør ske en helt generel udvidelse som foreslået af KiF (Afdelingen for Samfundstjeneste/Intensiv Overvågning København), således at alle personer, der idømmes fængsel i indtil 3 måneder, kan afsone straffen med elektronisk fodlænke m.v. Hvorvidt en sådan udvidelse senere bør ske, må efter Justitsministeriets opfattelse bl.a. afhænge af de erfaringer, som opnås gennem den gældende ordnings anvendelse i praksis.

Imidlertid foreslås det, at personer, der ud over færdselslovovertrædelsen også er idømt straf for overtrædelse af anden lovgivning, skal kunne meddeles tilladelse til strafudståelse på bopælen, hvis færdselslovovertrædelsen har haft den væsentligste betydning for længden af den samlede fængselsstraf, jf. herved pkt. 2.2.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Herved sikres det, at en person, som er egnet til at udstå fængselsstraf på bopælen, og hvis væsentligste lovovertrædelse består i en færdselslovovertrædelse, ikke afskæres fra at kunne blive meddelt tilladelse til strafafsoning med elektronisk fodlænke m.v. på grund af overtrædelsen af anden lovgivning.

Med forslaget om at udvide ordningen til også at omfatte unge lovovertrædere, der idømmes kortere, betingede fængselsstraffe, og som har gode personlige forhold i form af bolig og beskæftigelse (arbejde, uddannelse eller lignende), sikres det i højere grad, at den tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet, som den unge lovovertræder har, kan bevares under strafafsoningen. Dette vil forbedre den pågældendes muligheder for på længere sigt at opnå en

varig tilknytning til arbejdsmarkedet. En sådan varig tilknytning til arbejdsmarkedet vil generelt kunne medvirke til at mindske risikoen for recidiv (tilbagefald til ny kriminalitet).

Kun personer, der findes egnede til at afsone idømt fængselsstraf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol, vil blive meddelt tilladelse hertil, jf. pkt. 2.2.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger. Denne egnethedsvurdering vil bero på en konkret vurdering af den dømtes forhold i hvert enkelt tilfælde. F.eks. vil en 16-årig, som på grund af personlige forhold af problematisk karakter skønnes mere egnet til anbringelse på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller i institution i medfør af straffuldbyrdslovens § 78, stk. 2, ikke få tilladelse til at udstå den idømte fængselsstraf med elektronisk fodlænke m.v.

Kriminalforsorgsforeningen har bl.a. anført, at der for personer under 18 år, som i medfør af § 7 i bekendtgørelse nr. 390 af 17. maj 2001 om behandlingen af 15-17-årige, der anbringes i kriminalforsorgens institutioner, anbringes i Statsfængslet i Ringe, Anstalten i Herstedvester eller i arresthus (Københavns Fængsler), bør etableres en pædagogisk indsats af civilt uddannet pædagogisk personale.

Det bemærkes, at der i bekendtgørelse nr. 390 af 17. maj 2001 om behandlingen af 15-17-årige, der anbringes i kriminalforsorgens institutioner, bl.a. er fastsat regler om særlige behandlingsprogrammer i form af f.eks. undervisnings- eller aktiveringstilbud.

3.2. Udvidelse af fodlænkeordningen til at omfatte alle unge lovovertrædere

3.2.1. Anvendelsesområde

Statsfængslet i Jyderup har bl.a. anført, at strafafsoning på bopælen bør være mulig, selv om en eller flere af de skete lovovertrædelser er begået efter det fyldte 25. år, hvis den eller disse lovovertrædelser ikke har været af væsentlig betydning for den samlede fængselsstrafs længde.

Som anført ovenfor har Justitsministeriet som led i regeringens indsats over for unge kriminelle fundet, at fodlænkeordningen i første omgang bør udvides til lovovertrædere, der er idømt fængsel i indtil 3 måneder, og som på gerningstidspunktet ikke var fyldt 25 år.

Erfaringerne med ordningen er endnu begrænsede, og en mere generel udvidelse af ordningens anvendelsesområde – f.eks. således at alle personer, der idømmes fængsel i indtil 3 måneder, skal kunne meddeles tilladelse til strafudståelse på bopælen med elektronisk fodlænke m.v. – bør efter Justitsministeriets opfattelse derfor ikke ske på nuværende tidspunkt.

KiF (Afdelingen i Viborg) har bl.a. anført, at afdelingen ikke finder afsoning på bopælen hensigtsmæssig for personer under 18 år, idet de unge, der på grund af belastede forhold hjemme ikke er egnede til en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, heller ikke vil være egnede at udstå straf på bopælen, mens de såkaldt ”pæne” unge, der passer deres skole eller arbejde, forhåbentlig kan idømmes en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Justitsministeriet finder, at det forhold, at nogle unge lovovertrædere under 18 år ikke vil være egnede til strafudståelse på bopælen, ikke bør afskære de unge lovovertrædere, som er egnede, fra at anvende denne afsoningsform.

KiF (Afdelingen i Nykøbing Falster) har bl.a. anført, at muligheden for, at unge under 18 år kan udstå fængselsstraf på bopælen, vil kunne medføre ubehagelige konflikter i familierne, ligesom ordningen vil kunne virke som et incitament til, at kommunerne ikke lever op til de forpligtelser, som følger af serviceloven. Afdelingen har endvidere anført, at kun få unge under 18 år vil opfylde betingelserne for at opnå tilladelse til strafudståelse på bopælen.

Der foreligger ikke undersøgelser, som kan vise, hvor stor en andel af de 15-17-årige lovovertrædere, der vil blive fundet egnede til strafudståelse på bopælen. Eventuelle konkrete problemer i familiemæssig sammenhæng må efter Justitsministeriets opfattelse vejes op mod de fordele, som er forbundet med denne afsoningsform, jf. ovenfor, og afsoningsformen iværksættes kun efter ansøgning fra den pågældende.

Samarbejdsrelationerne mellem de myndigheder, der er involveret i indsatsen over for unge lovovertrædere, vil blive gjort til genstand for drøftelser i det eksisterende kontaktudvalg mellem kriminalforsorgen, Socialministeriet og Beskæftigelsesministeriet. Det vil i den forbindelse blive vurderet, om der skal iværksættes tiltag for at intensivere det samarbejde, som eksisterer lokalt.

KiF (Afdelingen i Københavns Amt Nord-øst) har bl.a. anført, at det er vigtigt, at en person under 18 år, der har behov for anbringelse på en socialpædagogisk institution, ikke meddeles tilladelse til strafudståelse på bopælen under intensiv overvågning og kontrol af økonomiske årsager. I øvrigt antager afdelingen, at kun få unge under 18 år vil være egnede til at udstå straf på bopælen, idet denne afsoningsform ikke giver mulighed for, at der kan ydes samme støtte og vejledning, som en anbringelse på en social institution eller en af kriminalforsorgens institutioner giver mulighed for.

KiF (Afdelingen i Vestsjælland) har bl.a. anført, at afdelingen anser den foreslåede udvidelse som en godt alternativ til afsoning i fængsel. Afdelingen er imidlertid usikker på, hvor mange unge, der vil kunne opfylde kravene for opnåelse af tilladelse hertil.

Pensionen Lysholmgård har bl.a. anført, at pensionen har sine tvivl om, hvorvidt de 15-17-årige kan antages at ville respektere de begrænsninger i bevægelsesfriheden m.v., som strafudståelse på bopælen medfører.

Som anført ovenfor foreligger der ikke undersøgelser, som på forhånd kan vise, hvor stor en andel af de 15-17 årige, der vil blive fundet egnede til strafudståelse på bopælen. De 15-17 årige, som ikke er egnede til at udstå straffen på bopælen med elektronisk fodlænke m.v., vil ikke blive meddelt en sådan tilladelse.

KiF (Afdelingen for Samfundstjeneste/Intensiv Overvågning København) ønsker det præciseret, hvorvidt også unge lovovertrædere, der idømmes en kombinationsdom med vilkår om samfundstjeneste i medfør af straffelovens § 64, vil kunne udstå den ubetingede del af straffen på bopælen under intensiv overvågning og kontrol.

Som anført under pkt. 2.2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger vil også en person, der idømmes en såkaldt kombinationsdom, kunne meddeles tilladelse til at udstå den ubetingede del af straffen på bopælen med elektronisk fodlænke m.v., hvis den ubetingede del af straffen ikke overstiger 3 måneder fængsel, og hvis den pågældende i øvrigt opfylder betingelserne for denne afsoningsform. Dette gælder, uanset om der i forbindelse med en sådan dom er fastsat vilkår om samfundstjeneste.

3.2.2. Egnethedsundersøgelse af den dømte

Socialministeriet har anført, at modenhed hos den unge lovovertræder så vidt muligt bør indgå i vurderingen af, hvorvidt den unge kan anses for egnet til strafudståelse på bopælen.

Justitsministeriet er enig i, at den dømtes modenhed må indgå i vurderingen af, om den dømte er egnet til strafudståelse på bopælen.

KiF (Afdelingen i Viborg) har bl.a. anført, at det i egnethedsvurderingen af unge under 18 år bør indgå, hvorledes forældrenes evne og vilje er til at støtte den unge. Det er endvidere væsentligt, at de sociale myndigheder inddrages, idet den unge kan have behov for hjælpeforanstaltninger.

Justitsministeriet er enig i, at forældrenes holdning bør indgå i vurderingen af, om en person under 18 år, der bor hjemme hos forældrene, er egnet til at udstå fængselsstraf på den fælles bopæl. Dette vil bl.a. ske ved, at tilsynsmyndigheden i forbindelse med egnethedsundersøgelsen af den dømte tager en samtale med forældrene. Også de sociale myndigheder bør – efter de almindelige regler, der gælder herom – inddrages i det omfang, den unge lovovertræder under 18 år har behov for hjælpeforanstaltninger under afsoningen.

KiF (Afdelingen i Nordjylland) har bl.a. anført, at iværksættelsen af en mere tilbunds­gående egnethedsundersøgelse af færdselslovovertrædere, der har ansøgt om strafudståelse på bopælen under intensiv overvågning og kontrol, efter omstændighederne bør kunne undlades, hvis kriminalforsorgen allerede er bekendt med den pågældendes personlige forhold, og det er helt åbenbart, at den pågældende ikke opfylder betingelserne for strafudståelse på bopælen.

Under pkt. 2.2.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger er det anført, at en mere tilbunds­gående egnethedsundersøgelse af den dømte kan undlades i tilfælde, hvor kriminalforsorgen allerede er bekendt med den dømtes personlige forhold, og det er helt åbenbart, at den dømte ikke opfylder betingelserne for strafudståelse på bopælen, jf. straffuldbyrdelseslovens § 78 b, stk. 1, nr. 1-4, eller at fuldbyrdelsesformen som følge af den dømtes forhold i øvrigt ikke er hensigts­mæssig, jf. lovens § 78 b, stk. 2. Dette gælder alle dømte, der ansøger om tilladelse til at afsone en fængselsstraf idømt straffen på bopælen under intensiv overvågning og kontrol, uanset hvil­ken lovovertrædelse der har dannet grundlag for den idømte fængselsstraf.

3.2.3. Betingelser

KiF (Afdelingen i Holstebro) har bl.a. anført, at mange af de unge lovovertrædere, som idømmes ubetinget fængselsstraf, ikke kan antages at ville kunne opfylde betingelserne for strafudståelse på bopælen på grund af deres personlige forhold. Det kan være på grund af f.eks. misbrug eller den pågældendes boligforhold.

Vedrørende beskæftigelseskravet har afdelingen spurgt, om f.eks. en soldat kan meddeles tilladelse til strafudståelse på bopælen, og om en studerende, der ved siden af sine studier har fritidsarbejde, kan opretholde sit fritidsarbejde under straffuldbyrdelsen.

Hvorvidt en soldat kan udstå fængselsstraf på bopælen med elektronisk fodlænke m.v., vil bero på, om de almindelige fuldbyrdelsesforanstaltninger, som er forbundet med denne afsoningsform, kan gennemføres.

Hvorvidt en person, der ønsker at udstå fængselsstraf på bopælen med elektronisk fodlænke m.v., under strafudståelsen kan gennemføre en uddannelse og samtidig være fritidsbeskæftiget må bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Såfremt det samlede timetal for undervisning og fritidsbeskæftigelse imidlertid ligger inden for maksimumsgrænsen (dvs. 37 timer, jf. pkt. 5 i kriminalforsorgens vejledning af 28. juni 2005 om strafudståelse på bopælen), og den dømtes overholdelse af beskæftigelseskravet kan kontrolleres, vil tilladelse kunne meddeles. Til gengæld vil mere hobbyprægede aktiviteter ikke kunne udøves i fuldbyrdelsesperioden.

KiF (Afdelingen for Samfundstjeneste/Intensiv Overvågning København) har foreslået, at den dømte skal opfylde beskæftigelseskravet på ansøgningstidspunktet.

Både for den gældende ordning og for den foreslåede udvidelse gælder, at det er en betingelse for meddelelse af tilladelse til strafudståelse på bopælen, at den dømte har beskæftigelse i form af arbejde, uddannelse eller lignende, og at den pågældendes beskæftigelsesforhold er af en sådan beskaffenhed, at fuldbyrdelsen rent praktisk kan gennemføres under intensiv overvågning og kontrol (dvs. at det i fuldbyrdelsesperioden bl.a. kan kontrolleres, at den dømte overholder vilkåret om at være beskæftiget).

Er den dømte uden beskæftigelse (og ikke under uddannelse), f.eks. fordi den pågældende er arbejdsløs, vil den dømte som udgangspunkt ikke kunne meddeles tilladelse til strafudståelse på bopælen under intensiv overvågning og kontrol. Det er imidlertid i forarbejderne til den gældende ordning forudsat, at kriminalforsorgen i sådanne tilfælde bør formidle kontakt til de relevante sociale og beskæftigelsesmæssige myndigheder på samme måde, som kriminalforsorgen f.eks. efter straffuldbyrdelseslovens § 84 tilbyder prøveløsladte vejledning og bistand med hensyn til bl.a. den pågældendes beskæftigelsesmæssige forhold.

3.2.5. Overførsel ved tilbagekaldelse af tilladelse

Kriminalforsorgsforeningen har om overførsel af 15-17-årige til en pension under kriminalforsorgen eller en institution m.v. uden for kriminalforsorgen anført, at det nuværende antal pladser i pensionerne højst sandsynligt ikke kan bære en sådan udvidelse.

Pensionen Lysholmgård har bl.a. anført, at anbringelse af de 15-17-årige på en pension i mange tilfælde kan være relevant, men at anbringelsen i hvert enkelt tilfælde forudsætter en konkret vurdering af den unges behov, således at den pågældende i givet fald placeres det rette sted. Pensionen har endvidere anført, at kriminalforsorgens pensionspladser bør udvides med en pension mere, idet de nuværende pensioner hverken personale- eller beskæftigelsesmulighedsmæssigt er indrettet til at modtage de 15-17-årige.

Pensionen Kastanienborg har anført, at anbringelse på en pension forudsætter visitationsprocedure af den dømte i henhold til pensionens husorden m.v. Pensionen foreslår i den forbindelse, at der etableres en pension, der kan modtage unge, hvis tilladelse til strafudståelse på bopælen tilbagekaldes.

Pensionen Engelsborg har anført, at pensionen er betænkelig ved overførsel af de 15-17-årige til kriminalforsorgens pensioner i tilfælde af tilbagekaldelse af en tilladelse til strafudståelse på bo-

pælen. Pensionen har i den forbindelse anført, at sædvanlig visitationsprocedure skal finde sted.

Pension Skejby har bl.a. anført, at pensionerne ikke automatisk kan optage 15-17-årige, idet pensionerne hverken personale- eller beskæftigelsesmulighedsmæssigt er indrettet hertil.

KiF (Afdelingen i Vestsjælland) har bl.a. anført, at kriminalforsorgens pensioner næppe er be-
mandet eller i øvrigt indrettet til akutanbringelse af børn og unge.

Skønnet over kapacitetsbehovet i ordningen er behæftet med betydelig usikkerhed, og det samme gælder med hensyn til kriminalforsorgens skøn over, hvor stort antallet af tilbagekaldelser må antages at ville blive.

Hvis 50 pct. af de 15-17-årige lovovertrædere, der idømmes ubetinget fængselsstraf i indtil 3 måneder, meddeles tilladelse til strafudståelse på bopælen, vil dette svare til ca. 60 tilladelser pr. år.

I Sverige udgjorde den gennemsnitlige tilbagekaldelsesprocent i 2003 for alle aldersgrupper 7,4 pct. Lægges det til grund, at tilbagekaldelsesprocenten vil blive nogenlunde den samme i Danmark, er det Justitsministeriets vurdering, at de kapacitetsmæssige konsekvenser i pensionerne i relation til de 15-17-årige, hvis tilladelse til strafudståelse på bopælen bliver tilbagekaldt, vil være meget begrænsede.

Det vil i hvert enkelt tilfælde – under hensyntagen til den aktuelle beboersammensætning i den pension, hvor den 15-17-årige agtes anbragt i forbindelse med en tilbagekaldelse af vedkommendes tilladelse til strafudståelse på bopælen – blive vurderet, om den pågældende er egnet til ophold på netop denne pension.

3.3. Udvidelse af ordningen til at omfatte personer, der ud over overtrædelse af færdselsloven også har begået andre lovovertrædelser

Foreningen af politimestre i Danmark har anført, at man finder endvidere den foreslåede udvidelse af den gældende fodlænkeordning til at omfatte personer, der ud over en færdselslovovertrædelse også er idømt straf for overtrædelse af anden lovgivning, hensigtsmæssig. Foreningen har i den forbindelse forudsat, at det er anklagemyndigheden, der udtaler sig om spørgsmålet om den betydning, overtrædelser af anden lovgivning end færdselsloven må antages at have haft for straffens samlede længde.

Under punkt 2.2.2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger er det anført, at politimesteren, når sagen fremsendes til kriminalforsorgen efter domfældelsen, skal afgive en udtalelse om, hvorvidt eventuelle overtrædelser af anden lovgivning end færdselsloven har været af væsentlig betydning for den samlede fængselsstrafs længde.

3.4. Vilkår og tilsyn m.v.

KiF (Afdelingen i Århus Nord) har bl.a. anført, at det for unge med anden etnisk baggrund end dansk gælder, at de ofte bor sammen med mange familiemedlemmer, hvilket vil kunne give problemer med den intensive overvågning og kontrol, som skal finde sted. Endvidere vil mange af denne gruppe unge være ansat hos nærstående familiemedlemmer, som dermed også vil skulle kontrollere den dømte.

Hvorvidt den dømtes boligforhold er af en sådan beskaffenhed, at det fornødne tilsyn og kontrollen med den dømte i fuldbyrdelsesperioden kan finde sted gnidningsløst og på betryggende vis, må vurderes konkret i hvert enkelt tilfælde.

Er den pågældende beskæftiget hos familiemedlemmer er det efter den gældende ordning sådan, at kontrollen med beskæftigelsesforpligtelsens overholdelse foretages af tilsynsmyndigheden i stedet for – som normalt – af arbejdsgiveren. En tilsvarende fremgangsmåde, der bl.a. sikrer, at loyalitetskonflikter kan undgås, vil blive anvendt i relation til den gruppe af unge lovovertrædere, der efter forslaget får mulighed for at udstå fængselsstraf på bopælen med elektronisk fodlænke m.v.

KiF (Afdelingen i Nordjylland) har bl.a. anført, at afdelingen finder det hensigtsmæssigt, at der foretages udåndingsprøver på den dømte ved alle kontrolbesøg på bopælen. Herved undgår tilsynsmyndigheden i hvert enkelt tilfælde at skulle tage stilling til, om der er behov herfor.

Den dømte skal normalt aflægge en udåndingsprøve ikke alene ved tilsynsmyndighedens kontrolbesøg på bopælen, men også ved den pågældendes ugentlige fremmøde i forbindelse med den (kriminalitetsforebyggende) programvirksomhed og den dømtes eventuelle andre tilsynsbesøg i KiF-afdelingen, jf. pkt. 16 i kriminalforsorgens vejledning af 28. juni 2005 om strafudståelse på bopælen.

Udgangspunktet er således, at den dømte skal aflægge udåndingsprøve, når den pågældende er i kontakt med tilsynsmyndigheden.

Der er imidlertid alene tale om et udgangspunkt, og Justitsministeriet finder det hensigtsmæssigt, at der består en adgang til at fravige dette udgangspunkt efter en konkret vurdering f.eks. i tilfæl-

de, hvor der ikke er formodning for, at den dømte har et misbrug af alkohol. I disse tilfælde kan det derfor besluttes, at der ikke skal aflægges udåndingsprøver rutinemæssigt, men alene, hvis der er noget der tyder på, at den dømte har overtrådt vilkåret om ikke at indtage alkohol under afsoningen.

KiF (Afdelingen i Holstebro) har bl.a. anført, at den programvirksomhed, som de unge lovovertrædere skal deltage i, bør være et bredt, kriminalitetsforebyggende program, der forestås af specialuddannet KiF-personale.

Efter straffuldbyrdelseslovens § 78 c, stk. 1, nr. 6, er det et vilkår for stafudståelse på bopælen, at den dømte deltager i et program efter tilsynsmyndighedens nærmere bestemmelse, der har til formål at forbedre den pågældendes muligheder for fremover at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Programvirksomheden vil også efter den foreslåede udvidelse af anvendelsesområdet for fodlænkeordningen foregå i kriminalforsorgsregi. Hvilken programvirksomhed, den enkelte skal deltage i, afgøres af tilsynsmyndigheden efter en konkret vurdering af den dømtes behov for bistand, støtte og vejledning og den tidsmæssige udstrækning af fuldbyrdelsesperioden.

Programvirksomhedens indhold er endnu ikke endeligt fastlagt for den gruppe af unge lovovertrædere, der efter forslaget vil få mulighed for at opnå tilladelse til strafudståelse på bopælen med elektronisk fodlænke m.v. Justitsministeriet kan dog oplyse, at alle KiF-medarbejdere, der beskæftiger sig med dømtes strafudståelse på bopælen under intensiv overvågning og kontrol, er blevet uddannet i samtaleteknikken benævnt "motiverende samtaler". Sådanne samtaler har til formål at påvirke den dømte i retning af, at den pågældende arbejder med sine konkrete problemer og tager ansvar for sit liv på en måde, der sætter vedkommende i stand til at finde alternativer til kriminalitet. Nye KiF-medarbejdere vil løbende blive uddannet til at varetage denne form for programvirksomhed.

3.5. Ikrafttræden

KiF (Afdelingen i Holstebro) har anført, at den foreslåede udvidelse af ordningen vedrørende fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol tidligst bør træde i kraft den 1. august 2006 på grund af de praktiske, tekniske og fysiske forhold, der skal være på plads.

Kriminalforsorgens regioner er i forbindelse med indførelsen af den gældende fodlænkeordning blevet tildelt personale og udstyr til at varetage en daglig klientmasse på hver ca. 17 personer. Kapaciteten er endnu ikke fuldt ud udnyttet, og det er derfor kriminalforsorgens vurdering, at

den foreslåede udvidelse af anvendelsesområdet for fodlænkeordningen kan træde i kraft på et tidligere tidspunkt end anført af KiF (Afdelingen i Holstebro).

Da lovforslaget blev sendt i høring i oktober 2005, var ikrafttrædelsesdatoen for den foreslåede udvidelse endnu ikke endeligt fastlagt. Som det fremgår af det fremsatte lovforslag, foreslår Justitsministeriet, at ikrafttrædelsesdatoen fastsættes til den 1. april 2005, således at ordningen finder anvendelse på personer, der idømmes fængselsstraf efter samme dato.

4. Fratagelse af mulighed for udgang ved udeblivelse fra afsoning

Foreningen af Politimestre i Danmark har anført, at foreningen finder det utilfredsstillende og belastende for kriminalforsorgen og politiet, at der fortsat er et meget stort antal fængselsdømte, der efter tilsigelse udebliver fra afsoning. Foreningen kan derfor tilslutte sig, at der i straffuldbyrdelseslovens § 50 indføres en hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte regler, hvorefter udeblivelse uden lovlige grund fra afsoning medfører fratagelse af mulighed for tilladelse til udgang i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen.

Dansk Fængselsforbund hilser forslaget velkomment, idet der efter foreningens opfattelse ikke kan være tvivl om, at ordningen vil medføre, at flere dømte møder til tiden.

Dansk Socialrådgiverforening har bl.a. anført, at foreningen finder forslaget om at fratage dømte muligheden for udgang ved udeblivelse fra afsoning forfejlet og urimelig. De personer, der udebliver, er ofte de svageste, og over for denne gruppe vil forslaget ikke have den tilsigtede effekt.

Som anført under pkt. 3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger udgjorde andelen af fængselsdømte, der udebliver efter at være tilsagt til afsoning, i perioden fra 1999-2003 i gennemsnit mere end 25 pct. af det samlede antal fængselsdømte. Efter iværksættelsen af en række administrative tiltag i juni 2004 med henblik på at opnå en reduktion i antallet af udeblivelser, er der i 2005 sket et mindre fald i antallet af fængselsdømte, der udebliver.

Trods dette fald er antallet af udeblivelser efter Justitsministeriets opfattelse stadig for højt. Kriminalforsorgen må løbende kalkulere med en vis udeblivelsesprocent i forbindelse med tilsigelse af dømte til afsoning, hvilket medfører betydelige planlægningsmæssige vanskeligheder. Også retshåndhævelsessynet taler efter Justitsministeriets opfattelse for, at der træffes foranstaltninger med henblik på at opnå en yderligere reduktion i antallet af udeblevne fængselsdømte.

På den baggrund finder Justitsministeriet det nødvendigt, at der iværksættes tiltag som foreslået.

Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører har bl.a. anført, at det vil være ønskeligt, at domfældte i videre omfang end i dag møder til afsoning efter tilsigelse, men at den foreslåede ordning, hvorefter udeblivelse uden lovlig grund fra afsoning medfører fratagelse af mulighed for tilladelse til udgang i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen, udgør et væsentligt brud med de gældende udgangsregler. Ændringen indebærer, at den indsatte – uden at dette sker på baggrund af en individuel og konkret vurdering – i en 3 måneders periode ikke har mulighed for at bevare kontakten til de nære pårørende, hvilket vil kunne medføre en forværring af familiesituationen. Efter foreningens opfattelse vil målet kunne nås, hvis det over for de domfældte understreges, at udeblivelse vil medføre eftersøgning og indsættelse ved politiets foranstaltning, og at udeblivelse vil indgå i vurderingen af misbrugsrisikoen ved fremtidig udgang.

Som anført under pkt. 3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger blev der i juni 2004 iværksat en række administrative tiltag med henblik på at opnå en reduktion i andelen af fængselsdømte, der udebliver fra afsoning. Det blev bl.a. i den blanket, som anvendes ved tilsigelse af dømte til afsoning, særlig fremhævet, at udeblivelse fra at møde rettidigt op til afsoning vil medføre anholdelse, og at afsoningsinstitutionen kan ændres fra åben til lukket institution, hvis den dømte udebliver eller møder for sent. Det blev i blanketten endvidere fremhævet, at det ved en eventuel senere anmodning om udgangstilladelse vil blive tillagt betydning ved vurderingen af misbrugsrisikoen, hvis den dømte ikke er mødt i overensstemmelse med indkaldelsen.

I 2005 er der – efter iværksættelsen af førnævnte administrative tiltag – som anført ovenfor sket et mindre fald i antallet af fængselsdømte, som udebliver efter tilsigelse til afsoning. Imidlertid er antallet af udeblevne efter Justitsministeriets opfattelse fortsat for højt, og Justitsministeriet finder ikke, at en gennemførelse af de tiltag, som Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører har foreslået, i sig selv er tilstrækkelige til at opnå den nedbringelse i antallet af udeblevne, som må anses for nødvendig.

Det er korrekt, at den foreslåede regel, hvorefter udeblivelse efter tilsigelse til afsoning medfører fratagelse af mulighed for tilladelse til udgang i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen, ikke bygger på en forudsætning om, at afgørelser om udgangstilladelse navnlig skal træffes på grundlag af en vurdering af misbrugsrisikoen. Dette er også baggrunden for, at Justitsministeriet har fundet det rigtigst, at der i straffuldbyrdelsesloven indsættes en særskilt hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte bestemmelse om, at udeblivelse efter tilsigelse til afsoning uden hensyn til misbrugsrisikoen medfører fratagelse af mulighed for tilladelse til udgang i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen.

Statsfængslet i Møgelkær har bl.a. anført, at fratagelse af mulighed for udgang efter den foreslåede bestemmelse vil kunne give anledning til øgede frustrationer og uro. Statsfængslet har end-

videre anført, at man går ud fra, at fratagelsen af mulighed for udgang efter den foreslåede bestemmelse ikke omfatter udflugter m.v. arrangeret med personaleledsagelse.

Under pkt. 3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger er det anført, at Justitsministeriet i medfør af den foreslåede bestemmelse agter at fastsætte i udgangsbekendtgørelsen, at indsatte i kriminalforsorgens institutioner, der uden lovlig grund er udeblevet efter tilsigelse til afsoning, i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen ikke kan meddeles tilladelse til regelmæssig eller lejlighedsvis udgang til besøg hos bestemte nærstående personer, samt at de pågældende i samme tidsrum ikke kan meddeles tilladelse til frigang, udstationering, kortvarig udgang til udflugter eller til arrangementer m.v.

Der vil herefter alene være mulighed for udgang til særlige formål, hvis særlige omstændigheder taler derfor. En sådan ordning svarer til, hvad der gælder for indsatte, over for hvem der er truffet afgørelse om udgangskarantæne i forbindelse med en tilbagekaldelse af en udgangstilladelse efter udgangsmisbrug, jf. herved udgangsbekendtgørelsens § 31, stk. 3.

Tilladelse til udgang med henblik på deltagelse i udflugter m.v. vil således i 3 måneder fra indsættelsen ikke kunne meddeles dømte, der efter tilsigelse til afsoning er udeblevet. Dette gælder, uanset om udgangen skulle gennemføres med eller uden personaleledsagelse.

Statsfængslet i Jyderup har bl.a. anført, at udeblivelse fra afsoning traditionelt ikke anses for at foreligge, hvis den dømte møder senere end det klokkeslæt, den pågældende er tilsagt, men dog samme dag. På den baggrund finder statsfængslet, at det i bemærkningerne bør anføres, at formuleringen ”udeblevet efter tilsigelse til afsoning” skal fortolkes således, at også et forsinket fremmøde på den tilsagte dato skal regnes som ”udeblivelse”.

Under pkt. 3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger er det angivet, hvad der skal forstås ved ”udeblivelse efter tilsigelse til afsoning”. Hvis en domfældt ikke møder på det tidspunkt, hvortil den pågældende er tilsagt, og dette skyldes omstændigheder, som må lægges den pågældende til last, skal vedkommende således anses for at være udeblevet uden lovlig grund. Kan den domfældte derimod godtgøre, at undladelsen af at møde til afsoning i overensstemmelse med tilsigelsen skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges den pågældende til last – f.eks. i et tilfælde, hvor den domfældte er mødt for sent som følge af en togforsinkelse eller lignende – er den pågældende ikke udeblevet uden lovlig grund. Det er i bemærkningerne endvidere anført, at det kan lægges til grund, at den dømte ikke er udeblevet uden lovlig grund, hvis modtagerinstitutionen skønner, at den overskridelse, der foreligger fra den dømtes side, må anses for ubetydelig.

5. Lovforslaget

Justitsministeriet har foretaget enkelte ændringer i det fremsatte lovforslag i forhold til det lovudkast, som har været i høring. Det fremsatte lovforslag adskiller sig fra høringsudkastet på følgende punkter:

- I lovforslagets § 1, nr. 2 (den foreslåede bestemmelse i § 78 a, stk. 2, i straffuldbyrdelsesloven) er tilføjet ”nr. 2”.
- I lovforslagets § 2, stk. 2, er ikrafttrædelsestidspunktet vedrørende lovens § 1, nr. 2 (dvs. reglerne om udvidelsen af anvendelsesområdet for ordningen vedrørende fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol) indsat. Lovens § 1, nr. 2, træder herefter i kraft den 1. april 2006 og finder anvendelse på personer, der idømmes fængselsstraf efter samme dato.

Herudover er der foretaget enkelte uddybninger og præciseringer i lovforslagets bemærkninger. Endvidere er forslagens økonomiske og administrative konsekvenser, jf. pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, tilføjet.